नेपाल राजपत्र

श्री ५ को सरकारद्वारा प्रकाशित

खण्ड४५) काठमाडौं, मंसीर २५ गते २०५२ साल(संख्या ३४

भाग ३

श्री ५ को सरकार

अर्थ मन्त्रालयको

सूचना १

धितोपत्र कारोबार (पहिलो संशोधन) नियमावली, २०५२

धितोपत्र कारोबार नियमावली, २०५० लाई संशोधन गर्न वाञ्छनीय भए कोले,

धितोपत्र कारोबार ऐन, २०४० को दफा ३४ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी श्री ५ को सरकारले देहायका नियमहरू बनाएको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भः (१) यो नियमहरूको नाम "धितोपत्र कारोबार (पहिलो संशोधन) नियमावली, २०५२" रहेको छ ।

(२) यो नियमावली तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. धितोपत्र कारोबार नियमावली, २०५० मा नियम १४क. थपः धितोपत्र कारोबार नियमावली, २०५० (यसपछि "मूल नियमावली" भनिएको) को नियम १४ पछि देहायको नियम १४क. थपिएको छ :–

"१४क. धितोपत्र बजारले विवरण तथा प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्नेः (१) नियम १३ बमोजिम धितोपत्र बजार सञ्चालन गर्ने अनुमति प्राप्त गरी धितोपत्र कारोबार शुरु गर्ने धितोपत्र बजारले समय-समयमा देहायका विवरणहरू बोर्डसमक्ष पेश गर्नुपर्नेछः–

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(क) धितोपत्र कारोबारको प्रबन्ध र सञ्चालन सम्बन्धमा साधारण सभा तथा सञ्चालक समितिबाट भएका निर्णयसम्बन्धी विवरण,

(ख) सदस्यता प्राप्त व्यक्ति, फर्म वा कम्पनी तथा निजहरूका प्रतिनिधिसम्बन्धी विवरण,

(ग) सदस्यता प्राप्त व्यक्ति, फर्म वा कम्पनीबाट प्राप्त धरौटीको विवरण,

(घ) सूचीकरण भएका धितोपत्रहरूको विवरण ।

(२) धितोपत्र बजारले प्रत्येक आर्थिक वर्ष समाप्त भएको मितिले तीन महिनाभित्र धितोपत्र कारोबार सम्बन्धमा आफूले गरेको काम कारबाहीको वार्षिक प्रतिवेदन बोर्डसमक्ष पेश गर्नुपर्नेछ । यसरी पेश गरिएको वार्षिक प्रतिवेदनमा देहायका कुराहरू समेत खुलाइएको हुनुपर्नेछः–

(क) एक आर्थिक वर्षभरिमा भएको धितोपत्र कारोबारसम्बन्धी विवरण,

(ख) सदस्यता प्राप्त कुनै व्यक्ति, फर्म वा कम्पनीलाई कारबाही गरिएको भए त्यसको विवरण,

(ग) एक आर्थिक वर्षभरिमा सूचीकरण भएका वा सूचीकरण खारेज भएका धितोपत्रहरूको विवरण ।"

३. मूल नियमावलीको नियम १७ मा संशोधनः मूल नियमावलीको नियम १७ को–

(१) उपनियम (२)को,–

(क) खण्ड (घ) पछि देहायका खण्ड (घ१) र (घ२) थपिएका छन्ः–

"(घ१) निष्काशन गरिने धितोपत्र डिवेञ्चर वा बण्ड भएमा त्यसरी डिवेञ्चर वा बण्ड जारी गर्नुपरेको कारण, औचित्य र तत्सम्बन्धमा उक्त सङ्गठित संस्थाको सञ्चालक समितिले गरेको निर्णय तथा त्यसरी डिवेञ्चर वा बण्ड जारी गरी उठ्ने रकमबाट गरिने मुख्य-मुख्य कामको विवरण ।

(घ२) निष्काशन गरिने धितोपत्र एकांक बचत कार्यक्रम र समूहगत बचत कार्यक्रम सम्बन्धी प्रमाणपत्र भएमा त्यस्तो प्रमाणपत्र जारी गर्ने अधिकार र त्यस्ता कार्यक्रमको कानूनी अस्तित्व, ट्रष्टडिड्स वा करारसम्बन्धी कागजात, लक्षित समूह तथा त्यस्तो कार्यक्रमबाट उठाइने रकमको लगानीसम्बन्धी नीति, लगानी हुन सक्ने क्षेत्र, सीमा, आर्थिक मुनाफा वितरण प्रणाली, खर्च कट्टीसम्बन्धी व्यवस्था, धितोपत्र खरीद बिक्री हस्तान्तरण-सम्बन्धी व्यवस्था, त्यस्तो कार्यक्रम सञ्चालन र लगानी प्रबन्ध सेवा प्रदान गर्ने कार्यका लागि गरिने अन्य व्यवहारहरूसम्बन्धी विवरण ।"

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(ख) खण्ड (ढ) पछि देहायको खण्ड (ढ१) थपिएको छः–

"(ढ१) दश प्रतिशत वा सो भन्दा बढी शेयर स्वामित्व ग्रहण गरी संस्थापकको रुपमा रहेको संस्थापक शेयरवाला सङ्गठित संस्था भएमा त्यस्ता सङ्गठित संस्थाको दर्ता प्रमाणपत्र, प्रबन्धपत्र र नियमावली, कारोबारको विवरण र अन्तिम वर्षको लेखापरीक्षण भएको आय-व्यय विवरण, वासलात र नयाँ सङ्गठित संस्था संस्थापना गर्ने सम्बन्धमा उक्त सङ्गठित संस्थाको सञ्चालक समितिले गरेको निर्णयको प्रतिलिपि ।"

(२) उपनियम (२) पछि देहायको उपनियम (३) थपिएको छः–

"(३) सङ्गठित संस्थाले उपनियम (२) बमोजिम बोर्डसमक्ष पेश गर्नुपर्ने विवरण तथा कागजातहरू कम्तीमा दुईजना सञ्चालकहरूबाट प्रमाणित गराई पेश गर्नुपर्नेछ । यसरी विवरण तथा कागजातहरू प्रमाणित गर्ने सञ्चालकहरू आफले प्रमाणित गरेका काम कारबाही प्रति व्यक्तिगत तथा सामूहिक रूपमा समेत उत्तरदायी हुनुपर्नेछ ।"

४. मूल नियमावलीमा नियम १८क. थपः मूल नियमावलीको नियम १८ पछि देहायको नियम १८क. थपिएको छः–

"१८क. धितोपत्र बजारसँग परामर्श लिन सक्नेः नियम १८ बमोजिम धितोपत्र दर्ता गर्दा बोर्डले आवश्यक देखेमा धितोपत्र बजारसँग परामर्श लिन सक्नेछ ।"

५. मूल नियमावलीमा नियम १९क., १९ख. र १९ग. थपः मूल नियमावलीको नियम १८ पछि देहायका नियम १९क., १९ख. र १९ग. थपिएका छन्ः–

"१९क. अण्डरराइटिङ गराउनुपर्नेः औद्योगिक कार्य गर्ने उद्देश्यले संस्थापित सङ्गठित संस्थाले कुनै बैङ्क वा वित्तीय संस्थाबाट ऋण लिने प्रयोजनको निमित्त परियोजना मूल्याङ्कन नगराएको अवस्थामा बजार निर्माताबाट धितोपत्र अण्डरराइटिङ गराएर मात्र धितोपत्र निष्काशन गर्नुपर्नेछ ।

१९ख. धितोपत्रको बिक्रीः (१) नियम १९ बमोजिम धितोपत्र निष्काशन गर्ने अनुमति प्राप्त गरेका सङ्गठित संस्थाले त्यस्तो धितोपत्रको बिक्री सदस्यता प्राप्त व्यक्ति, फर्म वा कम्पनी मार्फत गर्नुपर्नेछ ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(२) सङ्गठित संस्थाले उपनियम (१) बमोजिम धितोपत्र बिक्री गर्दा सदस्यता प्राप्त व्यक्ति, फर्म वा कम्पनीसित सम्झौता गर्नुपर्नेछ । सङ्गठित संस्थाले यसरी गरेको सम्झौताको प्रतिलिपि समेत संलग्न राखी धितोपत्र बिक्री गर्न लागेको व्यहोराको सूचना बोर्डलाई दिनुपर्नेछ ।

१९ग. संस्थापकहरूले लिएको शेयरको बिक्री: कुनै सङ्गठित संस्थाको निष्काशित शेयरको पाँच प्रतिशतभन्दा बढी शेयर लिने संस्थापकहरूले आफूले लिएको शेयर बिक्री गर्नु पूर्व सो कुराको जानकारी बोर्डलाई गराउनुपर्नेछ ।

६. मूल नियमावलीको नियम २२ मा संशोधन : मूल नियमावलीको नियम २२ को,–

(१) उपनियम (२) को सट्टा देहायको उपनियम (२) राखिएको छ:–

"(२) उपनियम (१) बमोजिम निवेदन साथ सम्बन्धित संगठित संस्थाले देहायका विवरणहरू समेत संलग्न गर्नुपर्नेछ:–

(क) संगठित संस्थाको नाम र ठेगाना ।

(ख) संगठित संस्थाको दर्ता नम्बर र मिति ।

(ग) संगठित संस्थाले कारोबार शुरु गरेको मिति ।

(घ) संगठित संस्थाको मुख्य उद्देश्य र हाल गर्ने गरेका कारोबारहरू ।

(ङ) संगठित संस्थाको अधिकृत र जारी पूँजीसम्बन्धी व्यवस्था ।

(च) निष्काशन तथा बाँडफाँड भएका धितोपत्रहरूको विवरण (किसिम, संख्या र चुक्ता पूँजी) ।

(छ) धितोपत्रको किसिम र कुनै धितोपत्रको सम्बन्धमा विशेष व्यवस्था भए सो कुरा ।

(ज) धितोपत्रमा धितोपत्रवालाहरूको समान हक रहने कुरा (धितोपत्रको किसिम अनुसार) ।

(झ) शेयर बाहेक अन्य धितोपत्रको हकमा त्यस्तो धितोपत्र जारी गर्नाको उद्देश्य, करार वा ट्रष्टडिडको मुख्य-मुख्य कुराहरू, लक्षित समूह र प्रतिफल वितरण गर्ने सम्बन्धमा गरिएको व्यवस्था ।

(ञ) धितोपत्र विदेशी लगानीकर्ताहरूलाई बिक्री गरिएको भए त्यसको विवरण ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(ट) धितोपत्रको पृथकीकरण र एकीकरणसम्बन्धी व्यवस्था ।

(ठ) सूचीकरण गराउन प्रस्ताव गरिएको धितोपत्रको जम्मा संख्या, अंकित मूल्य र चुक्ता मूल्य ।

(ड) संगठित संस्थाले थप गरेको धितोपत्र सूचीकरण गर्ने भएमा गत दुई वर्षमा भएको धितोपत्र कारोबारको विवरण ।

(ढ) धितोपत्र बजारलाई निरन्तर रूपमा सूचना र जानकारी प्रदान गर्ने सम्बन्धमा गरिएको व्यवस्था ।

(ण) संगठित संस्थाको संचालक, व्यवस्थापक र अधिकृत तथा पाँच प्रतिशत भन्दा बढी शेयर ग्रहण गर्ने शेयरधनीहरूको नाममा रहेको शेयरको विवरण ।"

(२) उपनियम (२) पछि देहायका उपनियम (३), (४) र (५) थपिएका छन्:–

"(३) उपनियम (१) बमोजिमको निवेदन साथ सम्बन्धित संगठित संस्थाले देहायका कागजातहरू समेत संलग्न गर्नुपर्नेछः–

(क) संगठित संस्थाको प्रबन्धपत्र तथा नियमावली र विशेष ऐन अन्तर्गत गठन वा सस्थापना भएको संगठित संस्थाको हकमा सम्बन्धित ऐन, नियम तथा विनियमहरू ।

(ख) संगठित संस्थाको दर्ता प्रमाणपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपि ।

(ग) संगठित संस्थाको कारोबारसम्बन्धी वर्तमान अवस्था र भविष्यको बारेमा व्यवस्थापनको मन्तव्य र टिप्पणी ।

(घ) धितोपत्र सूचीकरण गराउने सम्बन्धमा संचालक समितिले गरेको निर्णयको प्रतिलिपि ।

(ङ) संगठित संस्थाको स्वामित्वमा रहेका वा लिजमा लिएका सम्पत्तिहरू र उक्त सम्पत्तिहरू प्राप्त गर्दाको मूल्य र स्रोतसम्बन्धी कागजात ।

(च) एकांक वा बचत कार्यक्रमसम्बन्धी धितोपत्र सूचीकरण गर्नुपर्ने भएमा सो कार्यक्रम संचालनसम्बन्धी कानूनी आधार र अनुमतिपत्र, ट्रष्टडिड तथा सम्झौताको प्रतिलिपि ।

(छ) सूचीकरण गराउन खोजिएको धितोपत्रको नमूना

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

356

(ञ) संगठित संस्थाको विगत तीन वर्षको लेखापरीक्षण भएको आय-व्यय विवरण वासलात र लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन ।

तर कुनै संगठित संस्था नयाँ रूपमा संस्थापित भएको भए त्यस्तो संगठित संस्थाले आगामी तीन वर्षको प्रक्षेपित नाफा नोक्सान र वासलात विवरणसम्बन्धी कागजातहरु समेत पेश गर्नुपर्नेछ ।

(४) उपनियम (१) बमोजिम निवेदन दिंदा चालू आर्थिक वर्षको ६ महिनाभन्दा बढी अवधि व्यतित भइसकेको भएमा सम्बन्धित संगठित संस्थाले उक्त अवधिभित्र गरेका कामको विवरण, आय-व्यय, उत्पादन बिक्री र वासलात समेत संलग्न राखी पेश गर्नुपर्नेछ ।

(५) नियम २३ बमोजिम धितोपत्र सूचीकरण भएको व्यहोराको जान-कारी धितोपत्र बजारबाट प्राप्त हुनुभन्दा अघि धितोपत्रको मूल्यमा प्रभाव पर्ने कुनै काम वा निर्णय भएमा सम्बन्धित संगठित संस्थाले सो कुराको सूचना तुरुन्त धितोपत्र बजारलाई दिनुपर्नेछ ।"

७. मूल नियमावलीको नियम २३ मा संशोधनः मूल नियमावलीको नियम २३ को,–

(१) उपनियम (१) पछि देहायको उपनियम (१क) थपिएको छ :–

"(१क) धितोपत्र बजारमा संगठित संस्थाको आर्थिक स्थिति धितोपत्र-वालाको संख्या र धितोपत्र कारोबारको आधारमा संगठित संस्था-हरूको वर्गीकरण गरी धितोपत्रको सूचीकरण गर्न सक्नेछ ।"

(२) उपनियम (२) पछि देहायको उपनियम (२क) थपिएको छः–

"(२क) उपनियम (२) बमोजिम बुझाउनु पर्ने सूचीकरण शुल्क प्रत्येक वर्ष श्रावण मसान्तभित्र बुझाई सक्नु पर्नेछ । सो म्याद भित्र सूची-करण शुल्क नबुझाउने संगठित संस्थाको धितोपत्र कारोबार धितोपत्र बजारमा हुन सक्ने छैन ।"

८. मूल नियमावलीमा नियम २३क. र २३ख. थप : मूल नियमावलीको नियम २३ पछि देहायका नियमहरू २३क. र २३ख. थपिएका छन्:–

"२३क. सम्झौता गर्नुपर्ने : (१) धितोपत्र बजारले नियम २३ बमोजिम धितोपत्रको सूचीकरण गर्नु अघि धितोपत्र सूचीकरण गराउने

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

संगठित संस्थासंग सम्झौता गर्नु पर्नेछ । त्यस्तो सम्झौतामा धितोपत्र कारोबार मूल्यका सम्बन्धमा प्रभाव पार्ने किसिमका सूचना वा जानकारी सम्बन्धित संगठित संस्थाले तुरुन्त धितोपत्र बजारलाई दिनुपर्ने र त्यस्तो सूचना वा जानकारी सम्बन्धित सबैले थाहा पाउने गरी सार्वजनिक गराउनुपर्ने तथा धितोपत्र बजार मार्फत हुने आपनो धितोपत्र कारोबारलाई नियमित र व्यवस्थित गर्ने गराउने कार्यमा सघाउने कुराको वचनबद्धता समेत प्रकट गरेको हुनुपर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिमको सम्झौता गरी धितोपत्रको सूचीकरण गरिसकेपछि धितोपत्र बजारले सो कुराको जानकारी बोर्डलाई दिनुपर्नेछ र उक्त कुरा लगानीकर्ताको जानकारीको निमित्त पत्र-पत्रिकामा समेत प्रकाशित गर्नुपर्नेछ ।

२३ख. सूचना गर्नुपर्ने : धितोपत्र सूचीकरण गराइने संगठित संस्थाले देहायका विषयका सम्बन्धमा धितोपत्र बजारलाई समय-समयमा सूचना गर्नुपर्नेछः—

(क) प्रबन्धपत्र वा नियमावली संशोधन गर्ने भएमा,
(ख) धितोपत्रमा अन्तरिम लाभांश वितरण गर्ने भएमा,
(ग) लाभांशको रूपमा बोनस शेयर वितरण गर्ने भएमा,
(घ) धितोपत्रहरूको नामसारी, नवीकरण, एकीकरण वा विभाजन रोक्नुपर्ने भएमा,
(ङ) संगठित संस्थाको काम दैवीप्रकोप, आकस्मिक घटना, तालाबन्दी वा अन्य कुनै कारणले रोक्नुपर्ने भएमा ।"

९. मूल नियमावलीमा नियम २७क., २७ख. र २७ग. थप : मूल नियमावलीको नियम २७ पछि देहायका नियम २७क., २७ख. र २७ग. थपिएका छन् :—

"२७क. धितोपत्र दाखिला खारेजः (१) धितोपत्र बजारमा सूचीकरण भएका धितोपत्रहरू दलाल वा धितोपत्र व्यवसायीमार्फत खरीद बिक्री भएकोमा त्यस्तो धितोपत्रहरूको दाखिला खारेजका निमित्त बिक्री गरेको लिखत र धितोपत्रको प्रमाणपत्र समेत संलग्न

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

राखी दाखिल खारेजका लागि धितोपत्र बजारबाट लेखी आएमा सम्बन्धित संगठित संस्थाले त्यस्तो धितोपत्र बिक्री गर्नेको नामबाट खारेज गरी खरीद गर्नेको नाममा दर्ता गरिदिनु पर्नेछ ।

(२) कुनै शेयरवाला वा सदस्यता प्राप्त व्यक्ति, फर्म वा कम्पनीले शेयर प्रमाणपत्रमा उल्लेखित शेयरहरू एकीकरण गरी वा विभाजन गरी धितोपत्र कारोबारको निमित्त निर्धारित लटमा परिणत गरी छुट्टाछुट्टै प्रमाणपत्र माग गरेमा सम्बन्धित संगठित संस्थाले नियमानुसार दस्तुर लिइ छुट्टाछुट्टै प्रमाणपत्र बनाइदिनु पर्नेछ ।

(३) कुनै व्यक्तिले आफूले खरीद गरेको धितोपत्र आफ्नो नाममा दाखिल खारेज गर्नुअघि नै बिक्री गर्न चाहेमा सो धितोपत्र बिक्री गर्ने प्रयोजनको निमित्त आफूले प्राप्त गरेको लिखत र धितोपत्रको प्रमाणपत्र संलग्न राखी निवेदन दिएमा सो धितोपत्र संगठित संस्थामा दर्ता रहेको कुरा प्रमाणित गरी दिनु पर्नेछ ।

(४) कुनै व्यक्तिले आफूले खरीद गरेको धितोपत्र आफ्नो नाममा दाखिल खारेज हुनु अगावै अरु कसैलाई बिक्री गरिदिएमा त्यसरी बिक्री गरिदिएको लिखित र धितोपत्रको प्रमाणपत्र संलग्न राखी निवेदन दिएमा सम्बन्धित संगठित संस्थाले त्यस्तो धितोपत्र अन्तिम खरीदकर्ताको नाममा सोझै दाखिल खारेज गरिदिनु पर्नेछ ।

(५) उपनियम (१), (२), (३) र (४) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि देहायका अवस्थामा सम्बन्धित संगठित संस्थाले धितोपत्रको दाखिल खारेज गर्न इन्कार गर्न सक्नेछ ।

(क) कुनै अदालत वा अधिकार प्राप्त अधिकारीबाट धितोपत्र हस्तान्तरण गर्न रोक्का गरिएकोमा,

(ख) संगठित संस्थाले तोकेको न्यूनतम इकाइ भन्दा कम संख्यामा खरीद गरी बिक्री भएमा,

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

800

(ग) एकै व्यक्तिका नाममा रहन सक्ने अधिकतम संख्या भन्दा बढी हुने गरी खरीद बिक्री भएकोमा,

२७ख. व्याज, मुनाफा वा लाभांशमा हकदार : धितोपत्रमा व्याज, मुनाफा वा लाभांश वितरण गर्दा त्यसको व्याज, मुनाफा वा लाभांश वितरण गर्दाको बखत धितोपत्र जस्को स्वामित्वमा रहेको उसैलाई दिइने छ ।

२७.ग धितोपत्र बजार बाहिर धितोपत्र कारोबार गर्न सकिने : धितोपत्र सूचीकरण गराएको कुनै संगठित संस्थाले निष्काशन गरेको शेयरको पाँच प्रतिशत भन्दा बढी शेयरको एक लटमा धितोपत्र कारोबार गर्ने भएमा त्यस्तो कारोबार धितोपत्र बजार बाहिर पनि गर्न सकिनेछ ।

तर त्यस्तो कारोबार गर्दा लिखित रूपमा धितोपत्र बजारको पूर्व स्वीकृति लिई सदस्यता प्राप्त व्यक्ति, फर्म वा कम्पनी मार्फत गर्नु पर्नेछ ।"

१०. मूल नियमावलीको नियम २८ मा संशोधन : मूल नियमावलीको नियम २८ को उपनियम (२) को खण्ड (ग) को सट्टा देहायको खण्ड (ग) राखिएको छः—

"(ग) दरखास्तवाला कम्पनी भएमा :—

(१) कम्पनी दर्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि ।

(२) कम्पनीको प्रबन्धपत्र र नियमावलीको प्रतिलिपि ।

(३) कम्पनीको आन्तरिक नियमावली वा विनियमावली भए त्यसको प्रतिलिपि ।

(४) कम्पनीको संचालकहरूको नाम, थर र ठेगाना ।

(५) संचालकहरूको शैक्षिक योग्यता र व्यावसायिक अनुभव सम्बन्धी प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि ।

(६) कम्पनीको तर्फबाट धितोपत्र कारोबार गर्न जिम्मा लिने संचालक तथा कार्यकारी प्रमुखको नाम, ठेगाना र व्यावसायिक अनुभव ।

(७) कम्पनीका शेयरवालाहरूको विवरण ।

(८) कम्पनीको पूंजीसम्बन्धी विवरण ।

(९) कम्पनीको धितोपत्र कारोबारसम्बन्धी व्यावसायिक योजना ।"

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

११. मूल नियमावलीको नियम ३१ मा संशोधन : मूल नियमावलीको नियम ३१ को सट्टा देहायको नियम ३१ राखिएको छः–

"३१. धितोपत्र व्यवसायी : (१) धितोपत्र व्यवसायीले गर्ने धितोपत्र कारोबार सम्बन्धी कामको आधारमा धितोपत्र बजारले धितोपत्र व्यवसायीलाई देहायबमोजिमका वर्गमा विभाजन गरी धितोपत्र व्यवसायीको सदस्यता प्रदान गर्न सक्नेछ :–

(क) धितोपत्र व्यवसायी (प्राथमिक बजार), र

(ख) धितोपत्र व्यवसायी (दोस्रो बजार) ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम धितोपत्र व्यवसायीको सदस्यता प्रदान गर्दा सामान्यतःसंगठित संस्थाले सार्वजनिक निष्काशन वा परिपत्र विधिद्वारा नयाँ निष्काशन गन लागेको धितोपत्रको बिक्री प्रबन्धकको लागि पूर्व निष्काशन तथा निष्काशन पश्चात्का सेवाहरू प्रदान गर्ने, बिक्री नभएका निष्काशित शेयरहरू खरीद गर्न अण्डरराइटिङ गर्ने वा तत्सम्बन्धी काम गर्ने, धितोपत्र व्यवसायीलाई धितोपत्र बजार (प्राथमिक बजार) को रुपमा काम गर्न सदस्यता प्रदान गरिनेछ ।

(३) धितोपत्र बजारमा धितोपत्र कारोबारका लागि प्रस्तुत धितोपत्रहरू आपनै नाममा वा प्रचलित कानूनबमोजिम लगानी प्रबन्ध करार गरी लगानी प्रबन्ध गरिदिने उद्देश्यले लगानी कर्ता वा आफ्नै नामबाट दलालमार्फत धितोपत्र कारोबार गर्ने धितोपत्र व्यवसायीलाई धितोपत्र बजार (दोस्रो बजार) को रुपमा काम गर्न सदस्यता प्रदान गरिनेछ ।"

१२. मूल नियमावलीको नियम ३२. मा संशोधनः मूल नियमावलीको नियम ३२ को सट्टा देहायको नियम ३२ राखिएको छः–

"३२. बजार निर्माताः श्री ५ को सरकारले जारी गरेका धितोपत्र र धितोपत्र बजारमा सूचीकृत भएका धितोपत्रहरूको हकमा सम्बन्धित सङ्गठित संस्थासँग आवश्यक करार गरी त्यस्तो धितोपत्र वा कम्तीमा तीनवटा सङ्गठित संस्थाहरूको धितोपत्रहरूमा तरलता प्रदान गर्ने र त्यस्तो धितोपत्रको मूल्यमा अनुचित अस्थिरता हुन नदिने वचनबद्धताको आधारमा आफ्नो नाममा वा आपनो नामबाट धितोपत्र बजारमा धितोपत्र

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

802

कारोबार गर्ने कम्पनी वा सङ्गठित संस्थालाई धितोपत्र बजार निर्माताको सदस्यता प्रदान गरिनेछ ।"

१३. मूल नियमावलीमा नियम ३२क. थप: मूल नियमावलीको नियम ३२ पछि देहायको नियम ३२क. थपिएको छ:–

"३२क. एक भन्दा बढी काम गर्न सक्ने गरी सदस्यता दिन सकिने: नियम ३१ र ३२ मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि धितोपत्र व्यवसायीको सदस्यता प्रदान गर्दा प्राथमिक तथा दोस्रो बजार दुवैको काम गर्न सक्ने गरी सदस्यता प्रदान गर्न सकिने छ र बजार निर्माताको सदस्यता प्रदान गर्दा धितोपत्र व्यवसायी प्राथमिक बजारको समेत काम गर्न पाउने गरी सदस्यता प्रदान गर्न सकिनेछ ।"

१४. मूल नियमावलीको नियम ३३ मा संशोधन: मूल नियमावलीको नियम ३३ को उपनियम (३) को खण्ड (ख) र (ग) को सट्टा देहायको खण्ड (ख) र (ग) राखिएको छ:–

"(ख) कम्पनीको मुख्य उद्देश्य धितोपत्र कारोबारसम्बन्धी व्यवसाय गर्ने काम र सो कुरा कम्पनीको प्रबन्धपत्र र नियमावलीमा स्पष्ट उल्लेख भएको, तर बैङ्क वा वित्तीय संस्थाको हकमा धितोपत्र व्यवसाय गर्ने मूल उद्देश्य नभई सहायक उद्देश्य भए पनि सदस्यता दिन सकिनेछ ।

(ग) चुक्ता पूँजी कम्तीमा एक करोड रूपैयाँ भएको,

तर नियम ३२क. बमोजिम एक भन्दा बढी काम गर्ने गरी सदस्यता दिने प्रयोजनको निमित्त चुक्ता पूँजी कम्तीमा एक करोड पचास लाख रूपैयाँ भएको हुनु पर्नेछ ।"

१५. मूल नियमावलीमा नियम ३४क. र ३४ख. थप: मूल नियमावलीको नियम ३४ पछि देहायका नियम ३४क. र ३४ख. थपिएका छन्:–

"३४क. अन्तर्वार्ता लिन सक्ने: धितोपत्र बजारले सदस्यताको प्रमाणपत्र दिने सन्दर्भमा नियम ३४ बमोजिम जाँचबुझ गर्दा आवश्यक देखेमा सम्बन्धित व्यक्ति वा फर्म वा कम्पनीका प्रतिनिधिहरूसंग अन्तर्वार्ता समेत लिन सक्नेछ ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

३४ख. कबुलियत गराउन सक्ने: नियम ३४ बमोजिम सदस्यताको प्रमाणपत्र दिंदा धितोपत्र बजारले सम्बन्धित व्यक्ति, फर्म वा कम्पनीलाई प्रचलित कानून र स्वस्थ व्यवसायिक मर्यादाको पूर्ण रूपमा पालना गर्ने कबुलियत गराउन सक्नेछ ।"

१६. मूल नियमावलीको नियम ३५ मा संशोधन: मूल नियमावलीको नियम ३५ को,–

(१) उपनियम (१) को,–

(क) खण्ड (ग) को सट्टा देहायको खण्ड (ग) राखिएको छ:–

"(ग) धितोपत्र बजारको सदस्यता प्राप्त गर्ने प्रयोजनको निमित्त उठाएको पूंजीमध्येबाट धितोपत्र बजारले तोकिदिएको तरलता कायम राखी बाँकी पूँजीमात्र धितोपत्र व्यवसायसम्बन्धी अन्य सम्पत्तिहरूमा परिचालन वा लगानी गर्ने ।"

(ख) खण्ड (ज) पछि देहायका खण्ड (झ), (ञ), (ट) र (ठ) थपिएका छन्:–

"(झ) सदस्यता प्राप्त गर्नको निमित्त धितोपत्र बजारमा पेश गरेका जानकारी वा विवरणमा कुनै परिवर्तन भएमा सात दिनभित्र धितोपत्र बजारलाई लिखित सूचना दिने ।

(ञ) आफ्नो पूँजी लगानी, धितोपत्र कारोबार, आर्थिक स्थिति तथा धितोपत्र बजारले मागेका विवरणहरू धितोपत्र बजारमा पेश गर्ने ।

(ट) धितोपत्र बजारको पूर्व स्वीकृति लिएर मात्र सम्पर्क वा शाखा कार्यालय (इकाइ) खोल्ने ।

(ठ) धितोपत्र व्यवसायी र बजार निर्माताको रूपमा सदस्यता प्राप्त गरेका कम्पनीले आर्थिक वर्ष समाप्त भएको चारमहिना भित्र वासलात नाफा, नोक्सान हिसाब र लेखापरीक्षण प्रतिवेदन समेत धितोपत्र बजारमा पेश गर्ने ।"

(२) उपनियम (२) को,–

(क) खण्ड (ख) को सट्टा देहायको खण्ड (ख) राखिएको छ:–

"(ख) धितोपत्र बजारको स्वीकृति बिना कम्पनीको संस्थापक वा सञ्चालकहरूले लिएको शेयर बिक्री गर्न, आफ्नो चुक्ता पूंजी तथा धितोपत्र बजारले तोकिदिएको भन्दा कम हुने गरी तरल सम्पत्तिको

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

808

मौज्दात घटाउने र धितोपत्र बजारमा राखिएको धरौटी रकम वा तरल सम्पत्तिको मौज्दातमा धितोपत्र बजारले तोकेको अनुपात भन्दा बढी दायित्व पर्ने गरी धितोपत्र कारोबार गर्ने ।"

(ख) खण्ड (ङ) को सट्टा देहायको खण्ड (ङ) राखिएको छः–

"(ङ) धितोपत्र बजारको पूर्व स्वीकृति नलिई आफ्नो इजाजतपत्र अरूलाई हस्तान्तरण गर्ने वा इजाजत प्राप्त गर्दाको सङ्गठन स्वरूपमा परिवर्तन गर्ने ।"

१७. मूल नियमावलीको नियम ४० मा संशोधनः मूल नियमावलीको नियम ४० को उपनियम (१) को सट्टा देहायको उपनियम (१) राखिएको छः–

"(१) धितोपत्र बजारको सदस्यता प्राप्त व्यक्ति, फर्म, कम्पनी वा सङ्गठित संस्थाले व्यावसायिक आचरण पालन नगरेमा वा धितोपत्र कारोबारसम्बन्धी प्रचलित कानूनअनुसार पालना गर्नुपर्ने शर्त पूरा नगरेमा त्यस्तो सदस्यता प्राप्त व्यक्ति, फर्म, कम्पनी वा सङ्गठित संस्थालाई धितोपत्र बजारले आचरण पालना गर्न वा शर्त पूरा गर्न समयावधी तोकी आदेश दिन सक्नेछ ।"

१८ मूल नियमावलीमा नियम ४७ थपः मूल नियमावलीको नियम ४६ पछि देहायको नियम ४७ थपिएको छः–

४७. निर्देशिका बनाई लागू गर्नेः ऐन र नियमावलीको कार्यान्वयन प्रभावकारी ढङ्गबाट गरी धितोपत्र कारोबारसम्बन्धी प्रक्रियालाई सुव्यवस्थित गर्ने सम्बन्धमा बोर्डले निर्देशिका बनाइ जारी गर्न सक्नेछ । यसरी जारी गरिएको निर्देशिकाको पालना गर्नु सम्बन्धित सबैको कर्तव्य हुनेछ ।"

१९. खारेजीः धितोपत्र सूचीकरण नियमावली, २०४० खारेज गरिएको छ।

आज्ञाले,
रामविनोद भट्टराई
श्री ५ को सरकारको का.मु. सचिव

सूचना २

श्री ५ को सरकारले भन्सार ऐन, २०१९ को दफा ९ को उपदफा (१) तथा बिक्रीकर ऐन, २०२३ को दफा २१ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी साल्टट्रेडिङ कर्पोरेशन लिमिटेडले भारतबाट आयात गर्ने ५,००० मेट्रिक टन चिनीमा लाग्ने भन्सार महसुल तथा बिक्रीकर पूर्ण रूपले छूट दिने निर्णय गरेकोले यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

सूचना ३

श्री ५ को सरकारले भन्सार ऐन, २०१९ को दफा ९ को उपदफा (१) र बिक्रीकर ऐन, २०२३ को दफा २१ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी श्री पशुपतिनाथका मूल पूजारीले निजी खर्चमा आयात गर्ने १३०० सि. सि. सम्मको मोटर कार एक थानमा पाँच वर्षसम्म स्वामित्व हस्तान्तरण गर्न नपाउने र सो अवधि पछि पनि प्रचलित कानून बमोजिम लाग्ने भन्सार महसुल तथा बिक्रीकर बुझाएपछि मात्र स्वामित्व हस्तान्तरण हुने गरी उक्त मोटरकारमा लाग्ने भन्सार महसुल तथा बिक्रीकर छूट दिने निर्णय गरेकोले यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ ।

आज्ञाले,
त्रिलोचन उप्रेती
कानून अधिकृत

मुद्रण विभाग, सिंहदरबार

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

भाग ४

श्री ५ को सरकार

मन्त्रिपरिषद् सचिवालयको

सूचना १

वाणिज्य मन्त्रालयका का.मु. सचिव श्री मोहनदेव पन्त भारतको नयाँ दिल्लीमा हुने SAARC Committee on Economic Cooperation को छैठौं बैठकमा भाग लिन जानु भएकोले उहाँ फर्की हाजिर नभएसम्मका लागि सो सचिव पदमा निजामती सेवा नियमावली, २०५० को नियम ४३ को उपनियम (१)को खण्ड (क) ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी श्री ५ को सरकारले सोही मन्त्रालयका सहसचिव श्री लवकुमार देवकोटालाई मिति २०५२।७।२९ गतेदेखि कायम मुकायम मुकरर गरेको छ ।

सूचना २

श्रम मन्त्रालयका सचिव श्री आनन्दवल्लभ जोशी २०५२।८।३ देखि बंगलादेश, भारत र पाकिस्तानको बालश्रम सम्बन्धी अध्ययन भ्रमणको लागि त्यसतर्फ जानु भएकोले उहाँ फर्की हाजिर नभएसम्मका लागि सो सचिव पदमा निजामती सेवा नियमावली, २०५० को नियम ४३ को उपनियम (१) को खण्ड (क) ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी श्री ५ को सरकारले सोही मन्त्रालयका सह सचिव श्री श्रीकृष्ण गौतमलाई मिति २०५२।८।३ देखि कायम मुकायम मुकरर गरेको छ ।

आज्ञाले,
कर्णबहादुर चन्द
श्री ५ को सरकारको का.मु.सचिव

मुद्रण विभाग, सिंहदरबार काठमाडौंमा मुद्रित ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

मुद्रण विभाग, सिंहदरबार

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।